Cezar Bîrzea

CETĂȚENIA EUROPEANĂ

POLITEIA-SNSPA

II 36.364

Cezar Bîrzea

CETĂȚENIA EUROPEANĂ

235128
UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA 2

C-235128Q

POLITEIA-SNSPA, 2005

CUPRINS

Introducere /7

Modulul I – Teoria şi practica cetăţeniei /11

1. Redescoperirea cetăţeniei: dezbaterea contemporană */12*
2. Contextul cultural şi istoric al cetăţeniei */21*
3. Ce este cetăţenia */26*
   - *a) Cetăţenia statutară şi cetăţenia identitară /27*
   - *b) Cetăţenia normativă şi cetăţenia efectivă /29*
   - *c) Definiţia pragmatică a cetăţeniei /29*
4. Cetăţenia – o nouă paradigmă a ştiinţelor politice */31*
   - *a) Teoria cetăţeniei /32*
   - *b) Teritorialitate, stat naţional, cetăţenie /44*
5. Cetăţenia şi societatea civilă */53*
   - *a) Teoria cetăţeniei /56*
   - *b) Structura spaţiului public /58*
   - *c) Tipologia regimurilor politice /61*
   - *d) Globalizarea societăţii civile /64*
6. Competenţa civică */66*
   - *a) Cultura civică /66*
   - *b) Drepturile şi responsabilităţile /68*
   - *c) Învăţarea cetăţeniei /71*

Modulul II – Cetăţenia europeană ca statut juridic /76

1. Cetăţenii şi exercitarea puterii în Uniunea Europeană */77*
2. Statutul juridic al cetăţeanului european */81*
3. Sistemul de protecţie a drepturilor cetăţenilor europeni */84*

Modulul III – Identitatea europeană /87

1. Formarea conştiinţei europene */90*
   - a) Mitul unităţii teritoriale */91*
   - b) Mitul destinului istoric */92*
   - c) Mitul imperiului universal */93*
   - d) Mitul unităţii creştine */96*
   - e) Mitul unităţii intelectuale */97*
   - f) Mitul unităţii pacificatoare */100*
2. Spiritul Europei: reperele identităţii culturale europene */101*
3. România şi Europa: dileme identitare */109*

Modulul IV – Democraţia europeană /115

1. Uniunea Europeană ca spaţiu public ("Euro-polity") */116*

2. Sistemul decizional */130*
a) Metoda parteneriatului */131*
b) Metoda negocierii */132*
c) Metoda co-opțiunii */133*
d) Metoda consensuală */135*
3. Guvernanța europeană: regim, federație sau stat supranațional? */139*
4. Național și supranațional în construcția europeană */154*

Modulul V – „Europenizarea" spațiului public național */165*
1. „Europenizarea" ca fenomen istoric și politic */167*
2. Actorii „europenizării" */177*
a) Administrația publică */178*
b) Parlamentele naționale */179*
c) Partidele politice */180*
d) Justiția */181*
e) Regiunile */182*
f) Grupurile de interes */184*
3. Societatea civilă transfrontalieră */185*
4. Abordarea comparativă a „europenizării": convergență sau diversitate? */187*

Modulul VI – Construcția culturală a cetățeniei europene */191*
1. Cetățenia europeană: mituri fondatoare, simboluri, tradiții reconstruite */194*
2. Cetățenia și construcția identitară europeană */201*
3. Cultura organizațională a spațiului public european */210*
4. Rolul educației */219*
a) Dimensiunea europeană */221*
b) Procesul de la Bologna */221*
c) Strategia de la Lisabona */222*

Concluzii */224*

Anexa I – Sensul dat cetățeniei în diverse contexte culturale */227*

Anexa II – Componentele culturii civice */229*

Anexa III – Educația civică în curriculum-ul formal din țările europene */230*

Anexa IV – Caracteristicile identității europene */245*

Anexa V – Cronologia unificării europene */246*

Bibliografie */249*